

NÁZEV MATERIÁLU	Připomínka Svazu průmyslu a dopravy České republiky k návrhu dokumentu Politika krajiny s výhledem do roku 2050
Č. J.	108/2025
DATUM ZPRACOVÁNÍ	8. září 2025
KONTAKTNÍ OSOBA	Dagmar Endrlová
E-MAIL	dendrlova@spcr.cz

OBECNÉ PŘIPOMÍNKY

1. K materiálu

Navrhovaný dokument dostatečně nevyvažuje veřejný zájem na výstavbu nových (obnovitelných) zdrojů energie a jejich právo na ochranu klimatu a krajiny skrze nahrazení fosilních a dalších zdrojů energie, které mají na krajinu výrazně vyšší negativní dopad.

Tato připomínka je zásadní.

2. K materiálu

Požadujeme v dokumentu rozlišovat různé solární zdroje. V textu je zmíněna pouze střešní a konvenční fotovoltaika. Zcela se opomíjí agrovoltaika, která se odlišuje například dvojím využitím půdy, zabezpečením průchodnosti zemědělské techniky a pokračující zemědělskou činností.

Tato připomínka je zásadní.

KONKRÉTNÍ PŘIPOMÍNKY

3. K bodu 176

Požadujeme upravit s ohledem na naplnění klimaticko-energetických cílů.

Návrh upraveného znění:

Je důležité definovat limity a vymezit vhodné lokality pro rozvoj ~~(např. akcelerační zóny)~~, aby nedocházelo k zásahům do krajinně hodnotných území, **ale umožnit i výstavbu OZE mimo tyto definované zóny**. Investice do OZE by měly být plánovány koncepčně, s aktivním zapojením veřejnosti a orgánů veřejné správy **a s ohledem na nutnost dosažení klimaticko-energetických cílů (např. definovaných v NKEP)**.

Odůvodnění:

Při ochraně krajiny nesmí dojít k situaci, kdy kvůli příliš striktní aplikaci či definici nevznikne v Česku dostatek nových (obnovitelných) zdrojů energie. Dále hrozí, že se neumožní výstavba nových OZE i mimo akcelerační zóny (což neodpovídá koncepci evropských směrnic).

Uvedená formulace by mohla navozovat dojem, že OZE lze stavět pouze v akceleračních zónách. Jde o akcelerační oblasti, které jsou primárně dle zákona o urychlení využívání obnovitelných zdrojů energie určeny pro urychlení využívání (výstavby) OZE. Dle tohoto zákona je v akceleračních oblastech předpoklad zrychlení povolovacího procesu. Obecně tyto akcelerační oblasti (zóny) nelze označit za jediné vhodné lokality pro rozvoj OZE. V praxi se opakovaně setkáváme s názorem a postojem, že OZE není možné/nebude možné stavět mimo tyto oblasti, byť jde o chybnou a zavádějící interpretaci. S ohledem na výše uvedené proto požadujeme text uvedený v závorce „(např. akcelerační zóny)“ vypustit.

Tato připomínka je zásadní.

4. K bodu 286

Požadujeme v odstavci 286 vypustit část poslední věty „nebo přírodě blízký management ploch pod elektrickým vedením“.

„Plnění tohoto opatření dodá vlastníkům zemědělské půdy nástroje pro efektivnější ochranu jejich vlastnictví, konkrétně informace potřebné pro efektivní výkon jejich práv a procesní právo namítat neplatnost nepřiměřeně dlouhé výpovědní doby anebo automatického prodloužení pachtovní smlouvy na nepřiměřenou dobu. Na druhou stranu účelem tohoto opatření je i rozšíření stávajícího ústavně konformního režimu, který umožňuje upravit věcná práva k pozemkům z důvodu obecného zájmu, a to povinností vlastníků zemědělské půdy strpět realizaci a údržbu taxativního výčtu adaptačních opatření provedenou na jeho pozemku orgánem veřejné moci. Příkladem mohou být revitalizace vodních toků ~~nebo přírodě blízký management ploch pod elektrickým vedením.~~“

Odůvodnění:

Není zřejmé, proč by měla být adaptační opatření orgánem veřejné moci realizována zrovna na plochách pod elektrickým vedením. Plochy pod elektrickým vedením, které je umístěno na zemědělské půdě, jsou od určitých napěťových hladin běžně obhospodařovatelné, s výjimkou podpůrných sloupů či stožárů. Není zřejmé, proč by v takovém případě mělo být příhodnější realizovat adaptační opatření pod vedením, a nikoliv na jakémkoliv jiné obhospodařované ploše.

Tato připomínka je zásadní.

5. K bodu 311, 314 – 317

Požadujeme upravit následovně:

„Šetrné začleňování bezemisních zdrojů energie do krajiny vychází z přístupu, který zohledňuje ekologické, estetické i ekonomické funkce krajiny a usiluje o jejich harmonizaci. ~~Bude upřednostňováno umístění fotovoltaických systémů na již existující nebo nově budované stavební objekty. Aby se předešlo odporu místních komunit vůči obnovitelným zdrojům, často vyvolanému tím, že zisky jsou externalizovány, zatímco negativní důsledky provozu nesou místní obyvatelé, je nezbytné zavést opatření, která část zisků směřují přímo do lokality výroby. Tím se posílí motivace komunit akceptovat bezemisní zdroje energie. Přímé využití místních zdrojů energie je podmíněno pokračujícím zlepšováním podmínek pro komunitní energetiku.~~“

Odůvodnění:

V bodě 311 požadujeme odstranit proškrtnuté věty. U dalších bodů doporučujeme buď vynechat anebo jasněji definovat možné dopady například působení místních komisí na rozvoj české energetiky a celé ekonomiky.

Energetická politika ČR (mimo jiné definovaná v NKEP ale i prostřednictvím dotačních programů z Modernizačního fondu) jasně říká, že se mají stavět jak střešní solární instalace, tak i pozemní. Rozhodně odmítáme upřednostňování střešních instalací, které mají naprosto odlišnou funkci a ekonomiku a hrají v energetice jinou roli, než pozemní instalace. Ty jsou naopak nutné pro dekarbonizaci energetiky jako takové. Otázka zisků a jejich distribuce či možné externalizace není zprv omezena pouze na fotovoltaiku, ale skoro na každé odvětví ekonomiky. Tato ekonomická otázka by neměla být součástí dokumentu o politice krajiny, stejně jako například u výstavby a provozu jakékoli infrastruktury, výrobních podniků atd.

Kromě toho návrh vychází z předpokladu, že hlavním důvodem, proč se v ČR nestaví OZE takovou rychlostí, jako v zahraničí a nedostatečně rychle pro dosažení klimaticko-energetických cílů, je vztah investorů k místním obyvatelům. Ve skutečnosti se však dnes každý seriózní investor snaží o komunikaci s místními obyvateli, nastavení (dobrovolných) finančních iniciativ pro místní komunity. V případě, že by se tato dnes dobrovolná aktivita institucionalizovala, hrozí, že ČR bude pro investory ještě méně zajímavým investičním prostředím, což bude bránit dekarbonizaci české energetiky a to bude mít naopak větší negativní dopady na krajinu a místní obyvatele.

Tato připomínka je zásadní.

6. K bodu 377

Požadujeme v odstavci 377 vypustit text „ochranná pásma pod nadzemním elektrickým vedením“.

„Při projektování a realizaci staveb dopravní a technické infrastruktury bude zajištěna koordinace s návrhy a implementací prvků zelené infrastruktury. Pozornost bude věnována propojení zelené infrastruktury s ostatními druhy infrastruktury. Zvláštní důraz bude kladen na plochy s potenciálem stát se součástí zelené infrastruktury, jako jsou ochranná pásma pod nadzemním elektrickým vedením, ochranná pásma produktovodů nebo ochranná pásma silničních a železničních staveb. V těchto oblastech bude možné umisťovat prvky zelené infrastruktury, které přispějí k zadržování srážkových vod a zmírní účinky vodní a větrné eroze i dopady staveb na biodiverzitu.“

Odůvodnění:

Ochranná pásma nadzemních elektrických vedení nejsou v naprosté většině vhodnými plochami pro implementaci prvků zelené infrastruktury. Ochranné pásmo je prostor v bezprostřední blízkosti tohoto zařízení určený k zajištění jeho spolehlivého provozu a k ochraně života, zdraví a majetku osob. Implementace prvků zelené infrastruktury není s tímto zájmem v naprosté většině případů slučitelná. Realizace prvků zelené infrastruktury může omezovat provozuschopnost zařízení z důvodů omezení přístupu k němu těžkou technikou, mohou být ohroženy osoby zajišťující péči o zelenou infrastrukturu, rovněž tato infrastruktura na sebe může poutat biotu, pro kterou je nadzemní vedení potenciálním ohrožením.

Tato připomínka je zásadní.

7. K bodu 396

Požadujeme bod 396 vypustit bez náhrady.

~~„B.3.3.5. Ministerstvo průmyslu a obchodu ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí zajistí průběžně od roku 2027 nahrazení nevhodných technických zásahů (frézování ploch) v ochranném pásmu elektrického vedení přírodě blízkými opatřeními.“~~

Odůvodnění:

Viz důvody obdobné jako u bodu 377.

Tato připomínka je zásadní.